

College informatiebrief

Onderwerp: Stikstof in relatie tot ontwikkelprojecten in Sliedrecht

Datum: 14 februari 2023

Portefeuille R. Bijderwieden

Inleiding

In de raadsvergadering van 8 november jl. is door wethouder Bijderwieden toegezegd dat het college in Q1 2023 komt met een schriftelijke reflectie op PFAS en stikstof in relatie tot ontwikkelprojecten. In deze CIB informeren wij u alvast over stikstof. Op een later moment wordt u ook geïnformeerd over PFAS.

Voorgeschiedenis

Op 29 mei 2019 oordeelde de Raad van State dat het gebruik van het PAS (Programma Aanpak Stikstof) ongeldig is vanwege het vooruitlopen op toekomstige verminderingen van stikstofdepositie. Deze uitspraak leidde tot de stikstofcrisis die gevolgen had (en nog steeds heeft) voor ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw, aanleg van infrastructuur, de bouw/uitbreiding van bedrijven en agrarische activiteiten. Op 1 juli 2021 is de wet Stikstofreductie en Natuurverbetering in werking getreden. Naast dat deze wet resultaatverplichtingen regelt voor natuurherstel, maakt deze wet ook de gedeeltelijke vrijstelling van de natuurvergunningplicht voor het aspect stikstof voor activiteiten in de bouwsector mogelijk (hierna: bouwvrijstelling). Dit betekent in het vergunningstraject dat voor het aspect stikstof alleen nog de neerslag (depositie) in de gebruiksfase een rol speelt. Het was dus niet langer nodig om een activiteit met tijdelijke emissies op de lokale effecten te toetsen. Bij bouw, sloop en eenmalige aanleg is het duidelijk dat het om een tijdelijke activiteit gaat. Het gebruik ervan, dus de bewoning, verkeersbewegingen, enzovoorts, duurt voort en daarvoor diende wel een berekening plaats te vinden.

Afschaffing bouwvrijstelling – de Porthos-uitspraak

Op 2 november 2022 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: ABRvS) een tussenuitspraak gedaan over het Porthos-project. Dit is een project van Havenbedrijf Rotterdam, de Gasunie en Energie Beheer Nederland (EBN). De uitspraak betreft de rechtmatigheid van de eerder in deze CIB genoemde bouwvrijstelling. De conclusie van de ABRvS is dat de bouwvrijstelling niet langer mag worden toegepast. Dit omdat de vrijstelling in strijd is met het Unierecht. Door de bouwvrijstelling is bijvoorbeeld niet inzichtelijk wat de totale omvang van de veroorzaakte stikstofdepositie is. Ook is er geen maximum gesteld aan het gebruik van de bouwvrijstelling, dus deze is op geen enkele manier beperkt in plaats of tijd.

Gevolgen in Sliedrecht

Eerder bent u in de raadsvergadering van 22 november jl. door wethouder Paas mondeling geïnformeerd over de vertraging van het project Burgemeester Winklerplein. De uitspraak van de Raad van State heeft tot gevolg dat we teruggaan naar de situatie van voor 1 juli 2021. Dat betekent dat een nieuwe stikstofberekening wordt uitgevoerd waarbij de bouwfase wordt meegerekend. Dit om uit te kunnen sluiten of een natuurvergunning nodig is. Dit gebeurt in de zogeheten AERIUS Calculator.

De AERIUS Calculator is op 26 januari 2023 geactualiseerd naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State en een rekenfout met de top 100 ammoniakuitstoters in Nederland. Voor nieuwe aanvragen was het voor het rekenen in AERIUS verstandig om te wachten tot de actualisatie van 26 januari. Voor lopende projecten (van voor 26 januari) worden nieuwe berekeningen gemaakt om te beoordelen of het project ook aan de nieuwe eisen voldoet.

De precieze gevolgen voor projecten zijn lastig te voorspellen. Vast staat dat voor ieder project waar nog geen omgevingsvergunning voor is verleend of bestemmingsplan is vastgesteld, een nieuwe stikstofberekening moet worden gemaakt en dat kost tijd. Het verschilt per project wat het meenemen van de bouwfase in de berekening doet met de uitkomst. Dit is afhankelijk van bijvoorbeeld de afstand tot de Biesbosch en de werktuigen die gebruikt worden tijdens het project.

Concreet betekent dat voor projecten als Burgemeester Winklerplein, Sliedrecht-Buiten en Stationspark III, dat opnieuw stikstofberekeningen worden uitgevoerd en dat de oude berekeningen niet meer volstaan. Voor projecten als Sliedrecht Noord en Groen van Prinsterer heeft nog niet eerder een stikstofberekening plaatsgevonden. Deze projecten zullen sowieso uitgaan van de nieuwe systematiek.

Ook voor beheerprojecten heeft de afschaffing van de bouwvrijstelling gevolgen. De komende jaren zal in Sliedrecht onder andere riolering vervangen moeten worden. Bij onderhoud- en beheerwerkzaamheden moet worden bepaald of deze werkzaamheden als bestaand project, of als nieuw project moeten worden gezien. Beheer en onderhoud dat periodiek wordt verricht en bij eerdere plannen en/of projecten is meegenomen in de beoordeling, hoeft niet opnieuw beoordeeld te worden. Daarvoor geldt echter wel de voorwaarde dat de werkzaamheden eens per vijf jaar plaatsvinden.

In het geval van het vervangen van riolering, maar ook bestratingswerkzaamheden, vinden de werkzaamheden niet eens per vijf jaar plaats. Dat betekent dat ook voor deze werkzaamheden een stikstofberekening wordt uitgevoerd om te bepalen of een natuurvergunningsplicht geldt.

Natuurvergunning

Dat een stikstofberekening moet worden uitgevoerd, betekent niet altijd dat ook een natuurvergunning nodig is en niet gebouwd kan worden. Van belang is dat uit moet kunnen worden gesloten of het beoogde project of plan significante gevolgen heeft voor een natuurgebied. Dat hoeft niet altijd zo te zijn. Daarvoor wordt allereerst een stikstofberekening uitgevoerd. Als uit deze stikstofberekening een waarde komt die hoger is dan 0,0 mol/hectare/jaar, dan kan het zo zijn dat het project significante gevolgen heeft voor een natuurgebied. Er volgt een zogenoemde passende beoordeling. Een passende beoordeling is er om met zekerheid vast te stellen dat het project de natuurlijke kenmerken van het natuurgebied niet zal aantasten. Is dat wel zo, dan wordt er gekeken of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Zijn die niet mogelijk, dan is een natuurvergunning nodig.

Standaardisatie stikstofberekening bouwactiviteiten

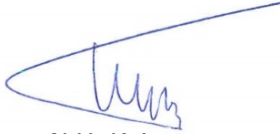
Het kabinet werkt aan standaardisatie door middel van kengetallen of vuistregels waarmee men snel zicht kan krijgen of er voor een bouwactiviteit een natuurvergunningplicht geldt. Dit vermindert de rekenlast voor initiatiefnemers. Ook wordt onderzocht of een ondergrens kan worden ingevoerd, waardoor snel vastgesteld kan worden of er sprake is van een natuurvergunningplicht. In het eerste kwartaal van dit jaar wordt hierover meer informatie vanuit het Rijk verwacht.

In de tussentijd werkt ook de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid voor onze regio aan een (nieuw) beoordelingskader woningbouw. Middels dit beoordelingskader kan, in lijn met de gedachte van de standaardisatie van het Rijk, snel bepaald worden of voor een bouwactiviteit een stikstofberekening

benodigd is. De omgevingsdienst werkte eerder al met een dergelijk beoordelingskader, maar door de uitspraak en de actualisatie van de AERIUS Calculator kan de oude versie niet meer worden gebruikt.

De uitspraak en de gevolgen daarvan brengen veel onduidelijkheid met zich mee. Zoals eerder gezegd is op dit moment nog niet concreet aan te geven wat de gevolgen per project zullen zijn. Wanneer er nieuwe ontwikkelingen zijn, brengen wij u daarvan op de hoogte.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

N.H. Kuiper mca mcm

mr. drs. J.M. de Vries